



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

### **Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum**

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Tertium

**Thomas <von Aquin, Heiliger>**

**Romae, 1619**

Vtrum sit virtus? 3

**urn:nbn:de:hbz:466:1-38803**

lud facit. Preceptum igitur legis natura homini  
 tum de comestione, necesse est quod ab unoquoque  
 impleatur. Aliter enim individuum conservari non  
 posset, sed preceptum datum de generatione respicit  
 totam multitudinem hominum, cui necessarium est  
 non solum quod multiplicetur corporaliter, sed etiam  
 quod spiritualiter proficiat. Et ideo sufficienter pro-  
 videtur humane multitudini, si quidam carnali gene-  
 rationi operam dent; quidam vero ab hac abstinere  
 tes, contemplationi divinorum vacent, ad totius hu-  
 mani generis pulchritudinem & salutem. Sicut etiam  
 in exercitu quidam castra custodiunt, quidam signa  
 deferunt, quidam gladijs decerrant: quæ tamen  
 omnia debita sunt multitudini, sed per unum imple-  
 non possunt.

Ad secundum dicendum, quod ille qui abstinere  
 omnibus delectationibus præter rationem rectam,  
 quasi delectationes secundum se abhorrens, est insu-  
 stentabilis, sicut agrestis. Virgo autem non abstinere ab omni  
 ni delectatione, sed solum a delectatione venerea,  
 & ab hac abstinere secundum rationem rectam, ut  
 dictum est \*. Medium autem virtutis non secundum  
 quantitatem, sed secundum rationem rectam dete-  
 minatur, ut dicitur in 2. Ethic. \* Unde de magnitudine  
 dicitur in 4. Ethic. † quod est magnitudinis extremitas  
 eo autem quod, ut oportet, medius.

Ad tertium dicendum, quod leges feruntur secundum  
 ea quæ ut in pluribus accidunt. Hoc autem rarum  
 erat apud antiquos, ut aliquis amore veritatis con-  
 templandæ, ab omni delectatione venerea abstinere  
 quod solus Plato legitur fecisse. Unde non sacrificium  
 quasi hoc peccatum reputaret, sed perversum quoniam  
 civium cedens, ut ibidem August. dicit \*.

ARTIC. III.

Utrum virginitas sit virtus?

**A**D tertium sic proceditur. Videtur, quod vir-  
 ginitas non sit virtus. Nulla enim virtus inest nobis  
 à na-

*In corp.  
 art.  
 li. 2. c. 6.  
 tom. 5.  
 † li. 4. c. 3.  
 tom. 5.  
 Loco cit.  
 in arg.  
 734  
 Inf. q. 155  
 ar. 1. cor.  
 ad 5.  
 et 4 d. 33  
 q. 3. a. 2.  
 d. 49.  
 q. 5. a. 3.  
 q. 1. co. Et  
 2. eth. ile.  
 a. fu.*

à na-  
 nitas  
 virgo  
 habet  
 alias  
 cum  
 niati  
 quod  
 non el  
 tentia  
 tiam.  
 fit, ne  
 videtur  
 Sed vi  
 trimo  
 pudici  
 tus. Er  
 S E  
 nitate  
 ni are  
 videat  
 R E  
 dictum  
 plerum  
 tione v  
 reddit  
 dum re  
 integri  
 delecta  
 speciali  
 ibi inue  
 magnif  
 hoc est  
 commu  
 à na-



à natura, vt Philosoph. dicit in 2 Ethic \* Sed virginitas inest nobis à natura. Quilibet enim mox natus, virgo est. Ergo virginitas non est virtus. \* In præ. li. 10. 5.

¶ 2 Præerea, Quicumque habet vnã virtutem, habet omnes, vt supra habitum est. Sed aliqui habent alias virtutes, qui non habent virginitatem alioquin cum sine virtute nullus ad regnum cælorum perueniat, nullus sine virginitate ad ipsum posset peruenire: quod esset matrimonium damnare. Ergo virginitas non est virtus.

¶ 3 Præerea, Omnis virtus restituitur per pœnitentiam. Sed virginitas non reparatur per pœnitentiam. Vnde Hieronym. dicit \*; Cum cætera Deus possit, non potest virginem post ruinam reparare. Ergo videtur, quod virginitas non sit virtus.

*Ad Eustochium, de custodia virginit. in sol. a pri. 10. 1.*

¶ 4 Præerea, Nulla virtus perditur sine peccato. Sed virginitas perditur sine peccato, scilicet per matrimonium. Ergo virginitas non est virtus.

¶ 5 Præerea, Virginitas conuidetur viduitati & pudicitia coniuiali. Sed neutrum illorum ponitur virtus. Ergo virginitas non est virtus.

*lib. 1. de virginibus, non multum longè a prin. 10. 1. ar. 1. huius.*

S E D contra est, quod Ambr. dicit in lib. de Virginitate, Inuita integritatis amor, vt aliquid de virginitate dicamus, ne veluti transitu quodam perstricta videatur, quæ principalis est virtus.

R E S P O N D E O. dicendum, quod sicut supra dictum est \*, in virginitate est sicut formale & completium, propositum perpetuò abstinendi à delectatione venerea. Quod quidem propositum laudabile redditur ex fine, in quantum scilicet hoc fit ad vacandum rebus diuinis. Materiale autem in virginitate est integritas carnis absque omni experimento venereæ delectationis. Manifestum est autem quod vbi est specialis materia boni habens specialem excellentiã, ibi inuenitur specialis ratio virtutis: sicut patet in magnificentia, quæ est circa magnos sumptus. Et ex hoc est specialis virtus a liberalitate distincta, quæ communiter se habet circa omnem pecuniarum vium.

R 3 vium.



vsus. Hoc autem quod est conseruare se immunem ab experimento venereæ voluptatis, habet quandam excellentiam laudis supra hoc quod est conseruare se immunem ab inordinatione venereæ voluptatis. Et ideo virginitas est quædam specialis virtus, habens se ad castitatem, sicut magnificentia ad liberalitatem.

Ad primum ergo dicendum, quod homines ex sua natiuitate habent id quod est materiale in virginitate, scilicet integritatem carnis immunem ab experimento venereorum. Non tamen habent id quod est formale in virginitate, vt scilicet habeant propositum seruandi huiusmodi integritatem propter Deum. Et ex hoc habet rationem virtutis. Vnde Augustinus dicit in lib. de Virginitate, Nec nos hoc in virginibus prædicamus, quod virgines sunt; sed quod Deo dicuntur, pia continentia virgines sunt.

c. 8. & 11  
in princ.  
tom. 6.

Ad secundum dicendum, quod connexio virtutum accipitur secundum illud quod est formale in virtutibus, id est secundum charitatem, vel secundum prudentiam, vt supra habitum est. Non autem secundum id quod est materiale in virtutibus. Nihil enim prohibet alicui virtuoso suppetere materiam virtutis, non autem materiam alterius. Sicut pauper habet materiam temperantiæ, non autem materiam magnificentiam. Et hoc modo alicui habenti alias virtutes deest materia virginitatis, id est, prædicta integritas carnis. Tamen potest id quod est formale in virginitate habere, vt scilicet habeat in præparatione mentis prædictæ integritatis conseruandum propositum, si hoc sibi competeret. Sicut pauper potest in præparatione animi habere propositum magnificolis sumptus faciendi, si sibi competeret. Et similiter ille, qui est in prosperitate, habet in præparatione animi propositum aduersa æquanimiter tolerandi, & sine hac præparatione animi non potest aliquis esse virtuosus.

q. 129. a.  
3. ad 2.

Ad tertium dicendum, quod virtus per panitentiam

tiam  
in vi  
riali  
pseri  
tuun  
pecc  
virg  
posit  
quid  
scilic  
talite  
est,  
cet q  
fiat n  
ea qu  
tum e  
Ad  
dum  
matur  
August  
tem in  
uetur  
dum  
causa  
Ad  
ex ho  
volup  
supra  
quid  
men  
ista,  
volup  
ponit  
ficent  
A